

MUSIKK OG SJANGER

Typiske kjennetegn

1

Hva avgjør en musikalsk sjanger?

Indre elementer

- Typiske kjennetegn som har noe direkte med musikken å gjøre. Det er altså kjennetegn vi kan høre.

Ytre elementer

- Typiske kjennetegn som ikke har noe direkte med musikken å gjøre. Det er altså kjennetegn vi ikke kan høre, men se.

2

Indre elementer

- Melodikk

- Hvordan er melodien?
 - hvor melodios / sangbar er den?
 - går den lyst/mørkt?
 - hvor stort omfang har den (lyst/mørkt)?
 - fast eller improviserende?
 - hvilken stemning har den (glad/trist)?
 - hvor viktig er den?

Eksempel 1

Eksempel 2

Eksempel 3

3

Indre elementer

- Harmonikk (samklang/akkorder)

▶ Hvordan er harmonien?

- ▶ er det mange eller få akkorder?
- ▶ er akkordene enkle eller avanserte?
- ▶ hvor viktig er harmonikken?

Eksempel 1

Eksempel 2

Eksempel 3

Eksempel 4

4

Indre elementer

- Rytmikk

▶ Hvordan er rytmen?

- ▶ er den rask eller langsom?
- ▶ hvilken taktart går sangen i?
- ▶ hvor markeres rytmen (hvor ligger trykket)?
- ▶ hvor viktig er det rytmiske?

Eksempel 1

Eksempel 2

Eksempel 3

Eksempel 4

Eksempel 5

5

Indre elementer

- Vokalklang

▶ Hvordan er vokalen?

- ▶ er dette musikk med vokal?
- ▶ er det en eller flere vokalister?
- ▶ hvordan er sangstilen?
- ▶ er stemmen «naturlig» eller presset?
- ▶ synges det i høyt eller lavt toneleie?
- ▶ hvor viktig er det vokale?

Eksempel 1

Eksempel 2

Eksempel 3

Eksempel 4

6

Indre elementer

- Instrumentalklang

▶ Hvilke instrumenter brukes?

▶ hva slags type instrumenter benyttes?

- akustiske / elektriske?
- dataprodusert?

▶ er klangen hard eller myk?

▶ benyttes effekter?

▶ hvor viktig er instrumentene her?

▶

Eksempel 1

Eksempel 2

Eksempel 3

7

Indre elementer

- Tekst

▶ Er det musikk med tekst?

▶ hva handler teksten om?

▶ hva slags type tekst er dette?

- pedagogisk?
- kritisk?
- nonsenstekst? osv.

▶ hvilket språk er det?

▶ hvor viktig er teksten?

▶

Eksempel 1

Eksempel 2

Eksempel 3

8

Indre elementer

- Form (låten som helhet)

▶ Hvordan er låten satt sammen i deler?

- vers?
- refreng?
- intro? outro?
- bridge (bro)?
- flytende overgang?
- hvordan er formen? (bruk store bokstaver, f.eks. AABA-form)

▶

9

Indre elementer

- Sound (grunnkarakter/stemning)

- ▶ Hvordan er grunnkarakteren ved musikken?
 - ▶ («Sound» er et tverrsnitt av summen av alle de indre elementene som gjør at vi lett kan kjenne igjen et artist eller gruppe.)
 - ▶ er soundet typisk for gruppen/artisten eller sjangeren?

Eksempel 1

Eksempel 2

Eksempel 3

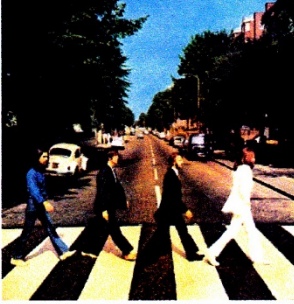
10

Ytre elementer

- Alle elementer man ikke kan høre, men som må kunne regnes som en del av sjangeren.

- ▶ utseende (alder? «pene»?)
- ▶ klesstil (hva har de på seg?)
- ▶ oppførsel (oppfører de seg på en bestemt måte?)
- ▶ holdning (har sjangeren bestemte holdninger knyttet til seg?)
- ▶ kunst/kultur (evt. tilhørende kunst og kultur)
- ▶ publikum (skal den typiske tilhenger være på en bestemt måte?)

11

MUSIKK OG SJANGER

Typiske kjennetegn

12